

Pan Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kuralları Revizyonu Kapsamında

Çapraz Kümülasyon İmkanları

(18 Aralık 2025 İtibarıyla)

Türkiye açısından pan-Avrupa-Akdeniz (PEM – Pan Euro Mediterranean) bölgesindeki serbest ticaret anlaşmaları (STA) kapsamında uygulanabilir olan çapraz menşe kümülasyon imkanları aşağıda özetlenmektedir.

Tabloda kullanılan;

C: Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon’un 2012 yılındaki metni esas alınarak belirlenmiş olan menşe kurallarını veya Konvansiyon’dan önce mevcut olan menşe protokolleri kapsamında geçerli olan menşe kurallarını,

R: Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 sayılı Kararı kapsamı tercihli menşe kurallarını,

2012 kuralları: “C” ifadesinde belirtilen menşe kurallarını,

2023 kuralları: “R” ifadesinde belirtilen menşe kurallarını,

GB: Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Türkiye-AB Ortaklık Konseyi’nin 1/95 sayılı Kararı ile oluşturulan Gümrük Birliğini,

AKÇT: Türkiye ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını,

AB Tarım: Türkiye – Avrupa Birliği tarım ürünleri hakkında ticaret rejimine ilişkin 1/98 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ile oluşturulan tercihli düzenlemeyi

ifade eder.

Ülke/Topluluk Adları ve Kısaltmaları:

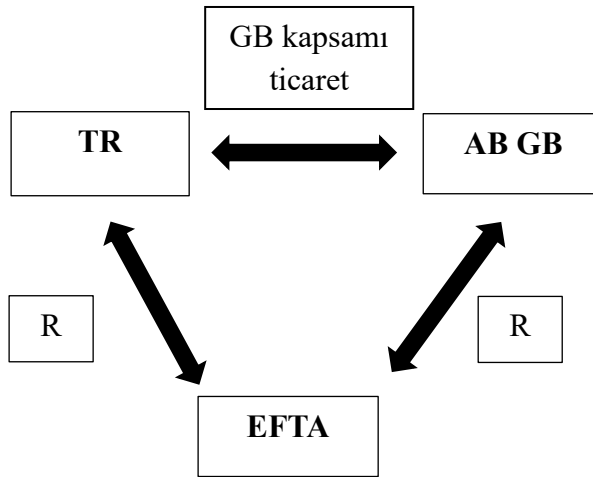
- Türkiye: TR
- Avrupa Birliği: AB
- EFTA: İsviçre (CH), Lihtenştayn (LI), Norveç (NO) ve İzlanda (IS)
- Faroe Adaları (FO)
- Mısır (EG)
- Fas (MA)
- Filistin (PS)
- Tunus (TN)
- Arnavutluk (AL)
- Bosna-Hersek (BA)
- Kosova (KO)
- Karadağ (ME)
- Sırbistan (RS)
- Kuzey Makedonya (MK)
- Gürcistan (GE)

- Moldova (MD)

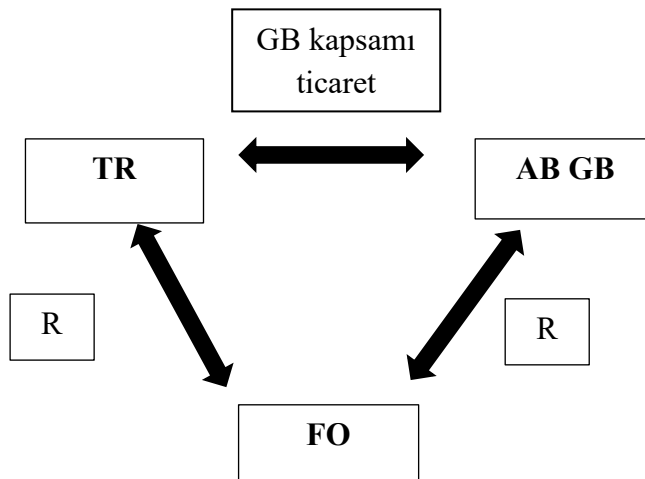
I: 2023 Kurallarına Göre Çapraz Menşe Kümülayonu:

1. Türkiye – AB (GB ürünleri bakımından) ve EFTA arasında 2023 kurallarına göre çapraz menşe kümülayonu imkanı mevcuttur.

Türkiye ile AB arasındaki GB kapsamı ticaret

2. Türkiye – AB (GB ürünleri bakımından) ve Faroe Adaları arasında 2023 kurallarına göre çapraz menşe kümülayonu imkanı mevcuttur.

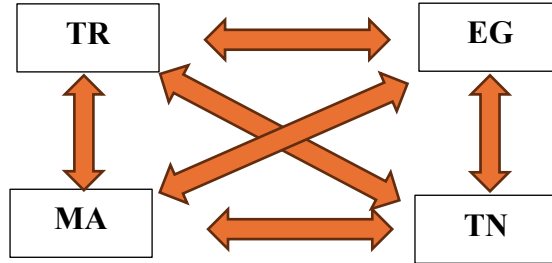
Not: Gümrük Birliği kapsamı ticarete A.TR dolaşım belgesi kullanılır.

2023 Kurallarına Göre Çapraz Menşe Kümülasyonu Tablosu:

	Türkiye	AB	EFTA	FO
Türkiye		Gümrük Birliği	R	R
AB	Gümrük Birliği		R	R
EFTA	R	R		C
FO	R	R	C	

II. 2012 Kurallarına Göre Çapraz Menşe Kümülasyonu:

Türkiye ile Mısır, Fas ve Tunus arasında 2012 kurallarına göre çapraz menşe kümülasyonu imkanı mevcuttur.

2012 Kurallarına Göre Çapraz Menşe Kümülasyonu Tablosu:

	Türkiye	Mısır	Tunus	Fas
Türkiye		C	C	C
Mısır	C		C	C
Tunus	C	C		C
Fas	C	C	C	

III. İkili Menşe Kümülasyonuna Göre Uygulanacak Anlaşmalar:

Aşağıda sıralanan STA'lar kapsamında önceden mevcut olan çapraz menşe kümülasyonu imkanları sona ermiştir.

Anılan anlaşmalar kapsamında 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren 2012 kurallarına göre ikili menşe kümülasyonu esasına göre tercihli ticaret yapılabilecektir.

Sözkonusu anlaşmaların menşe protokollerinde Bölgesel Konvansiyon'un en güncel haline atıf yapılmak suretiyle değişiklik yapıldığında bu anlaşmalar tablonun I. no.lu "2023 Kurallarına Göre Çapraz Menşe Kümülasyonu" bölümüne ilgili çapraz menşe kümülasyonu imkanları belirtilmek suretiyle alınacaktır.

İkili menşe kümülasyonuna tabi anlaşmalar:

- Arnavutluk
- Bosna-Hersek
- Kosova
- Karadağ
- Sırbistan
- Kuzey Makedonya
- Gürcistan
- Moldova
- Filistin
- AB AKÇT
- AB Tarım